

УДК 355.245.6

Дмитро Окіпняк, Анатолій Окіпняк,

Майя Зубаль, Геннадій Єдинак, Леся Галаманжук

УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ РОЗМІНУВАННЯ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Статтю присвячено вдосконаленню підходів до формування і реалізації змісту педагогічного процесу, спрямованого на забезпечення професійної компетентності майбутніх фахівців із розмінування. Визначено особливості вдосконалення цього процесу, зокрема спрямування його на підвищення рівня сформованості професійної компетентності, враховуючи положення відповідного підходу, а також використання комплексної методики підготовки, вдосконалення підготовленості науково-педагогічних працівників та інформаційно-технічного забезпечення, у тому числі під час фізичного виховання. Реалізація зазначеного сприятиме підвищенню ефективності педагогічного процесу означеного змісту.

Ключові слова: фахівець із розмінування, професійна компетентність, професійна підготовка, фізичне виховання.

The article is dedicated to solving the demining problem and improvement in pedagogical process concerning formation of deminers professional competence during the process of their professional training. The authors determined peculiarities of pedagogical process improvement in training of field engineers based on competence approach, application of complex methodology in demining training and development in training of research and educational staff, technical re-equipment of pedagogical process and application of modern educational concepts and methodology. Taking into account the obtained data in practical activity will promote improvement of the quality of the pedagogical process of the specified content.

Keywords: deminers, professional competence, professional training, physical education.

Постановка проблеми та аналіз результатів останніх досліджень. Міжнародна спільнота усвідомлює гостроту проблеми, що стосується мін та вибухонебезпечних залишків війни. Не зважаючи на те, що з моменту закінчення останньої війни в Європі пройшло багато часу, сапери дотепер вилучають вибухонебезпечні предмети. Водночас, випадкові знахідки останніх призводять до загибелі людей. У зв'язку із зазначеним міжнародна спільнота дійшла висновку, що ця проблема потребує адекватних скоординованих дій [10].

З початком конфлікту на Сході України групи розмінування Збройних Сил України працюють на звільнених територіях. Під час роботи вони мають справу з великою кількістю розтяжок, мін, інших боеприпасів, що не розірвалися. Протягом АТО військовослужбовці розмінували 63 об'єкти місцевої інфраструктури, знешкодили понад 10670 вибухонебезпечних предметів. Ураховуючи наявні виклики, на сучасному етапі особливої актуальності набувають питання підвищення якості підготовки майбутніх фахівців із розмінування взагалі та у процесі фізичного виховання, зокрема.

Результати аналізу наукових джерел свідчать, що визначенню теоретико-методичні засад підготовки фахівців із розмінування присвячено дослідження О. Волоха, В. Гераськіна, О. Денисенка, С. Дякова, М. Козяра, А. Окіпняка. Водночас, цими дослідниками не вивчалось питання, пов'язане із закономірностями педагогічного процесу, яким є фізичне виховання, в аспекті сприяння останнього професійному становленню означених фахівців.

Мета дослідження – вдосконалити підходи до формування і реалізації змісту процесу навчання для формування професійної компетентності саперів.

Методи та організація. Досягнення поставленої мети забезпечувало використання таких методів дослідження: загальнонаукових, а саме аналізу, систематизації, порівняння, вивчення документальних матеріалів, результатів навчальної і службової діяльності; педагогічні, передусім спостереження – для визначення стану сформованості компетентності фахівців із розмінування.

Результати дослідження. Сутність поняття “педагогічний процес” на сучасному етапі розглядається як розвивальна взаємодія вихователів і вихованців, що спря-

мована на досягнення заданої цілі та призводить до заздалегідь наміченої зміни (перетворення) стану, властивостей або (та) якостей вихованця [9]. Водночас, забезпечення єдності навчання, виховання, розвитку на основі цілісності та спільності – головна сутність педагогічного процесу. Основне завдання останнього – сформувати і розвинути особистість вихованця, використовуючи науковий світогляд, духовність, життєві настанови, переконання, сукупність знань, навичок й умінь, утому числі пов'язаних із професійною діяльністю [9]. Зазначене зумовлено тим, що майбутній фахівець, на відміну від педагога, перебуває на більш ранній стадії свого розвитку, а відтак – не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками й досвідом [13].

Однією з провідних функцій педагогічного процесу є виховна, адже синтезує його структурні й функціонально-змістові компоненти і забезпечує реалізацію загальних (формування особистості громадянина України, основ саморозвитку й самоактуалізації) та специфічних (підготовка конкретної особи до певного виду професійної діяльності) завдань. У зв'язку з тим, що педагогічний процес передбачає певні відносини між викладачем і особою, яка навчається, його ефективність значною мірою залежить від характеру і змісту їх взаємодії. Сучасні педагогічні концепції, зокрема гуманістичної педагогіки, педагогіки співробітництва та особистісно-орієнтована педагогіка, особливу увагу звертають на формування між учасниками процесу суб'єкт-суб'єктних взаємин [13].

Реформування Збройних Сил України та військової освіти, які відбуваються на сучасному етапі, повинні враховувати сучасні досягнення педагогічної науки, стандарти вищої освіти, керівні документи з провадження навчально-виховного процесу у вищих військових навчальних закладах [10; 12] та вимоги сьогодення. Урахування інформації зазначених джерел дозволило виокремити напрямки вдосконалення педагогічного процесу.

Основний концепт одного з таких напрямків, а саме *підвищення рівня професійної компетентності майбутнього фахівця із розмінування*, полягає у формуванні професійної компетентності шляхом оволодіння теоретичними знаннями, набуття практичних умінь, навичок та професійно-особистісних властивостей, професійних здібностей. Важливим є діагностика зазначеного, що можливе лише за наявності відповідних критеріїв, показників і рівнів сформованості [11]. Щодо критеріїв професійної компетентності майбутнього фахівця з розмінування, то з урахуванням кожного її компонента можна виокремити такі: загальний (мотиваційний – сформованість професійної спрямованості особистості); професійний (когнітивний – засвоєння майбутнім фахівцем набутих професійних знань); організаційний (особистісний – сформованість професійно важливих якостей і здібностей); морально-психологічний (діяльнісний – готовність застосувати знання, уміння й навички в умовах надзвичайної ситуації) [1; 6; 8].

Показниками мотиваційного критерію є відповідна освіта, стан здоров'я, фізичний розвиток, сформованість внутрішнього типу позитивної мотивації до виконання професійних функцій [2; 4; 5]. Когнітивний критерій містить показники, що характеризують стан володіння професійно важливими знаннями, зокрема фахово-спеціальними, управлінськими, нормативно-правовими, науково-методичними, предметними, технологічними [6; 8]. До показників особистісного критерію віднесли здатність до організаторської діяльності, дисциплінованість, товарицькість, педантичність, креативність, комунікативність, мобільність [14]. Показниками діяльного критерію є патріотизм, емоційно-вольова стійкість, фізична і психологічна готовність до дій у надскладних ситуаціях [1; 6; 8].

Ураховуючи виокремлені критерії, показники та інформацію спеціальної літератури, стан сформованості професійної компетентності майбутнього фахівця із розмінування доцільно оцінювати як дуже високий, високий, середній, низький і дуже низький [3].

Зasadничим у змісті іншого виокремленого напрямку є *підготовка фахівця із розмінування на засадах компетентнісного підходу*. Визначальними тут є компоненти, що передбачають: наявність моделі управління процесу розмінування (бакалавра, магістра) та виконавця розмінування (молодшого спеціаліста); моделі підготовки таких фахівців; рекомендації для підготовки фахівців означених рівнів, що передбачають використання сучасних інтерактивних технологій передавання й одержання навчальної інформації; наявність сучасного нормативного забезпечення фізичного виховання [7].

Ще одним напрямом удосконалення педагогічного процесу, спрямованого на підготовку фахівця з розмінування, є *вдосконалення підготовки науково-педагогічного складу*. Аналіз практики роботи Національної академії сухопутних військ та інших військових навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців із розмінування, сприяв визначенню деяких шляхів підвищення рівня педагогічної майстерності професорсько-викладацького складу [6; 8]. До таких шляхів віднесли: поглиблення військово-педагогічних, психологічних і професійних знань; реалізація передового досвіду; вдосконалення системи заохочення професорсько-викладацького складу; активізація свідомості й творчості військово-педагогічної діяльності; самовиховання і самоосвіта.

У зв'язку із зазначеним запропоновано методику підготовки фахівців із розмінування, що передбачає реалізацію під час навчально-методичних зборів; занять у системі професійної (командирської) підготовки; самостійного вивчення психолого-педагогічної літератури; загальних тематичних зборів, лекцій, доповідей, повідомлень; опанування передового досвіду; аналіз навчально-виховної діяльності курсантів. Визначальне у методиці – комплексний підхід, що передбачає: визначення мети, завдань підготовки фахівців із розмінування та її місце у загальній системі підготовки такого фахівця у вищому військовому навчальному закладі; обґрунтування змісту навчальних програм, їх розроблення та організація викладання; визначення шляхів реалізації такого змісту, враховуючи принципи навчання; визначення вимог до навчально-матеріальної бази та шляхів її вдосконалення; підвищення рівня професійної компетентності науково-педагогічного складу, що проводять заняття, шляхом утворення комплексів із декількох окремих методик викладання певних навчальних дисциплін.

Іншим важливим напрямом удосконалення педагогічного процесу з підготовки фахівця із розмінування є *технічне переоснащення та використання сучасних концепцій, методів навчання та виховання*. Одним із визначальних тут є активізація пізнавальної діяльності курсантів, а провідним завданням – розвинути творчі здібності кожного. Для цього використані методи і методичні прийоми активізації повинні враховувати рівень пізнавальних здібностей. Під час навчання курсант виконує різні дії, що передбачають вияв відчуття, сприйняття, уяви, мислення, пам'яті. Оскільки з усіх пізнавальних психічних процесів провідним є мислення, тому активізувати діяльність майбутнього фахівця з розмінування – це активізувати його мислення [8]. Водночас, без бажання курсанта вчитися досягти мети неможливо. Тому необхідно посилювати у нього мотивацію до діяльності, спрямованої на досягнення найвищого рівня професійної майстерності.

Важливими в успішному вирішенні означених завдань є адекватні й ефективні методи, зокрема активні методи навчання. Це зумовлено тим, що вони сприяють посиленню мотивації, на відміну від більшості традиційних. У зв'язку з цим керівники занять з кожної навчальної дисципліни повинні у взаємодії з командирами та вихователями всіх підрозділів: досягати усвідомлення курсантами об'єктивної необхідності в знаннях з кожної конкретної теми, заняття; при вивченні матеріалу забезпечувати атмосферу змагання; якнайбільше використовувати активні (активно-пошукові) методичні прийоми навчання. Досягається останнє формуванням у курсантів знань, умінь і нави-

чок, пов'язаних із прийняттям нестандартних рішень в умовах, що швидко змінюються, а також в умовах, коли курсант знаходиться на самоті під дією високих фізичного і психологічного навантажень [2; 5; 8]. Сприяє цьому використання таких методів навчання: навчання через дослідницьку діяльність у наукових гуртках; “мозкова атака” та “інтелектуальна розминка” – для встановлення рівня знань, що були сформовані раніше; “брейн-ринг” – перевірка знань матеріалу передбачає поділ навчальної групи на дві команди та обрання помічника керівника заняття та експертів. Помічник зачитує питання, визначає, яка команда відповідає першою після 10 с обмірковування та спільно з експертами визначає правильність відповіді. Якщо жодна з команд не надала правильної відповіді, тоді експерт її зачитує. Широко використовується діалогічна лекція (лекція удвох), лекція у комп'ютерній версії (надається курсантам заздалегідь для ознайомлення), лекційні та практичні заняття зі складанням опорного конспекту (провідний метод навчання фахівця з розмінування), а також запозичені з технологій підготовки у НАТО (зокрема тьюторське заняття: практичне, але проводить його 1–2 курсанти молодших курсів як інструктори курсантів старшого курсу). Водночас високоефективним є практичне заняття у таких варіантах: курсанти встановлюють загородження та організують розмінування; викладачі встановлюють загородження, а курсанти організують розмінування; те саме, але навпаки [8].

Наступним напрямом удосконалення педагогічного процесу з підготовки фахівців із розмінування є *фізична підготовка*. Аналіз досвіду виконання завдань фахівців із розмінування в зоні проведення бойових дій (передусім, ураховуючи досвід АТО) свідчить, що вдосконалення змісту їх фізичної підготовки є одним із ключових аспектів усього навчального процесу. Фізична підготовка дотепер залишається однією з провідних частин навчання і виховання, як у Збройних силах України, так і арміях провідних країн Світу. Забезпечення готовності до бойової діяльності, перенесення надвисоких фізичних навантажень, нервово-психічних напружень в екстремальних ситуаціях неможливо без належної фізичної підготовки. Перспективним у аспекті вдосконалення цієї складової педагогічного процесу є диференціація та індивідуалізація, а ознаками для формування однорідних груп – стабільні (генетично зумовлені), що відображають особливості функціонування систем організму, якості та властивості [15]. Щодо змісту, то основу повинен становити розвиток фізичних якостей, формування навичок у визначених рухових діях, підвищення стійкості організму до дії несприятливих чинників професійної діяльності.

Висновки.

1. Одним із провідних у забезпеченні високого рівня професійної компетентності майбутніх фахівців з розмінування є формування їх активними, свідомими, зацікавленими та самостійними учасниками педагогічного процесу.

2. Удосконалення педагогічного процесу з підготовки майбутніх фахівців із розмінування передбачає врахування визначених напрямів його реалізації, де провідною повинна бути фізична підготовка.

2. Визначальним у забезпеченні ефективності педагогічного процесу є формування внутрішнього типу мотивації майбутніх фахівців із розмінування на щоденну систематичну активність, але значною мірою фізичну, що відбувається у різних формах.

1. Гоншовський В. М. Реалізація індивідуального підходу у фізичній підготовці майбутніх рятувальників : метод. реком. / Гоншовський В. М., Фотуйіма О. Я., Єдинак Г. А. – Кам'янець-Подільський : Буйницький О. А., 2009. – 150 с.
2. Єдинак Г. А. Стан та деякі теоретичні аспекти посилення мотивації студентів до систематичної рухової активності оздоровчого спрямування / Г. А. Єдинак // Вісник Прикарпатського нац. ун-ту. Фізична

- культура : зб. наук. пр. – Івано-Франківськ, 2012. – Вип. 16. – С. 34–39.
3. Єдинак Г. А. До питання про вдосконалення системи оцінювання фізичної підготовленості військово-службовців Збройних Сил України / Г. А. Єдинак, С. П. Приступа // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : Матер. V Міжнар. наук.-практ. конф., 27–29 вересня, 2012. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – № 4 (20). – С. 276–280.
  4. Єдинак Г. Стан залучення студентів медичних коледжів до занять фізичними вправами в різних формах / Г. Єдинак, Г. Кубай, В. Мисів, Л. Галаманжук // Історичні, теоретико-методичні, медико-біологічні аспекти фізичної культури і спорту : мат. наук.-пр. конф. 6–7 квітня, 2016 р., м. Чернівці. – Чернівці : ЧНУ, 2016. – С. 24–29.
  5. Мисів В. М. Фізична активність студентів: стан та деякі теоретичні аспекти посилення відповідної мотивації / В. М. Мисів, Г. А. Єдинак, Л. В. Балацька // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: зб. наук. пр. – Вип. 2(14). – Рівне: МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2015. – С. 273–280.
  6. Овчарук І. С. Моделювання параметрів занять з фізичної підготовки курсантів, майбутніх фахівців з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій : метод. реком. / І. С. Овчарук, Г. А. Єдинак. – Кам'янець-Подільський : ПП Зарицький А. В., 2007. – 118 с.
  7. Окіпняк Д. А. Формування та розвиток традицій військово-прикладної фізичної підготовки фахівців гуманітарного розмінування / Д. А. Окіпняк, М. В. Зубаль, Г. А. Єдинак // 100 років спорту на Поділлі : історичні витоки, сучасний стан та перспективи розвитку : зб. наук. пр. за матеріал. всеукр. наук.-практ. конф., м. Кам'янець-Подільський, 7 квітня 2009 р., КПНУ імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. – С. 104–112.
  8. Окіпняк Д. А. Професійна підготовка саперів : навчально-методичний посібник з відбору кандидатів на навчання фахівців гуманітарного розмінування / В. І. Кривцун, С. І. Дяков, Д. А. Окіпняк. – Львів : Видавництво Академії сухопутних військ, 2014. – 43 с.
  9. Підласий І. П. Педагогіка : навч. посіб. / І. П. Підласий. – Х. : Основа, 2012. – 224 с.
  10. Посібник з використання міжнародних стандартів протимінної діяльності (МСПМД) (IMAS) 01.10 Друге видання 1 січня 2003 р. Поправка 8, червень 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mineactionstandards.org>.
  11. Психологія і педагогіка вищої школи : учеб. пособ. / В. И. Варваров, В. И. Вдовюк, В. П. Давыдов. – М. : Воениздат, 1989. – 366 с.
  12. Рекомендації з організації виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів під час ліквідації наслідків пожеж (вибухів) на артилерійських арсеналах, базах і складах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : otherreferats.allbest.ru/war.
  13. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посібник / В. В. Ягупов. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.
  14. Liudovyk T. The functional state of military personnel engaged in armed men-to-arms combat / T. Liudovyk, L. Kozibroda, S. Romanchuk, A. Dunets, O. Lesko, L. Galamandjuk // Fizjoterapia Polska. – 2017. – Vol. 2. – P. 85–90.
  15. Mysiv V. Special aspects of changes in physical readiness indicators of young men with different somatotypes between 15 and 17 years of age / V. Mysiv, L. Galamandjuk, S. Romanchuk, G. Iedynak, M. Prozar, G. Kubaj // Physical Activity Review. – 2017. – Vol. 5. – P. 172–179.

References:

1. Honshovskyi, V. M. Fotuima, O. Ya. and Yedynak, G. A. (2009), *Realizatsiia indyvidualnoho pidkhodu u fizychnii pidhotovtsi maibutnikh riatuvalnykiv* [Realization of an individual approach in the physical training of future rescuers], Buynitsky O. A., Kamyanets-Podilsky, Ukraine.
2. Iedynak, G. A. (2012), "The state and some theoretical aspects of enhancement of students' motivation to systematic motor activity of the well-being direction", *Transaction of Precarpathian National University named after Vasyl Stefanyk*, Iss. 16, pp. 34–39.
3. Iedynak, G. A. Prystupa, Ye.N. (2012), "On the issue of improving the system for evaluating the physical preparedness of servicemen of the Armed Forces of Ukraine", *Fizychnye vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi. Materials of the 5th international scientific and practical conference* [Physical education, sports and health culture in modern society], Lutsk, Volyn National University named after Lesia Ukrainka, September 27–29, 2012, pp. 276–280.
4. Iedynak, G. Kubai, H. Mysiv, V. and Halamanzhuk, L. (2016), "The state of attracting students of medical colleges to physical exercises in various forms", *Istorychni, teoretyko-metodychni, medyko-biologichni aspekty fizychnoi kultury i sportu. Materials of the scientific-practical conference* [Historical, theoretical and methodological, medical and biological aspects of physical culture and sports], Chernivtsi, Chernivtsi National University named after Yuri Fedkovich, April 06–07, 2016, pp. 24–29.

5. Mysiv, V. M. Iedynak, G. A. and Balatska, L.V. (2015), "Physical activity of students: the state and some theoretical aspects of strengthening the corresponding motivation", *Zbirnyk naukovykh prats Mizhnarodnoho humanitarno-ekonomichnoho universytetu imeni S. Demianchuka* [Psychological and pedagogical bases of humanization of educational process in school and higher educational institutions], Iss.2, no. 14 2016, pp. 273–280.
6. Ovcharuk, I. S. Iedynak, G. A. (2007), *Modeliuvannia parametriv zaniat z fizychnoi pidhotovky kursantiv, maibutnikh fakhivtsiv z likvidatsii naslidkiv nadzvychaynykh sytuatsii* [Simulation of the parameters of classes for physical training of cadets, future specialists in the field of emergency response], PP Zarytskyi A. V., Kamyanyets-Podilsky, Ukraine.
7. Okipniak, D. A. Iedynak, G. A. (2009), "Formation and development of traditions of military-applied physical training of specialists in humanitarian demining", *100 rokiv sportu na Podilli : istorychni vytoky, suchasnyi stan ta perspektivu rozvytku. Zbirnyk naukovykh prats za materialamy vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, [100 years of sport in Podillia: historical sources, current state and development prospects. Collection of scientific works on the materials of the All-Ukrainian scientific and practical conference.], Kamyanyets-Podilsky, K-PNU, April 7, 2009, pp. 104–112.
8. Кривцун, В. І. Дяков, С. І. Окипняк, Д. А. Кривтсун, В. І. and Дяков, С. І. (2014), *Profesiina pidhotovka saperiv : navchalno-metodychnyi posibnyk z vidboru kandydativ na navchannia fakhivtsiv humanitarnoho rozminuvannia* [Professional training of engineers: a training manual on the selection of candidates for training of humanitarian deminers], Publishing House of the Academy of Ground Forces, Lviv, Ukraine
9. Pidlasyi, I. P. (2012), *Pedahohika* [Pedagogy], Publishing group "Osnova", Kharkiv, Ukraine.
10. "Manual on the use of international standards for mines (IMAS)" Second edition, January 1, 2013, Amendment 8, June 2013, available at: <http://www.mineactionstandards.org>.
11. Varvarov, V. I. Vdovyuk, V. I. and Davydov V. P. (1989), *Psykhohohyia y pedahohyka vysshei voennoi shkoly* [Psychology and pedagogy of the Higher Military School], Military Publishing House, Moscow, USSR.
12. "Recommendations on the organization of detection, disposal and destruction of explosive items during the elimination of the consequences of fires (explosions) in artillery arsenals, bases and warehouses", available at: otherreferats.allbest.ru/war.
13. Yagupov, V.V. (2003), *Pedagogics* [Pedagogics], Lybid, Kyiv, Ukraine.
14. Liudovnyk, T. Kozibroda, L. Romanchuk, S. Dunets, A. Lesko, O. and Galamandjuk L. (2017) "The functional state of military personnel engaged in armed men-to-arms combat", *Fizjoterapia Polska*, Vol. 2, pp. 85–90.
15. Mysiv, V. Galamandjuk, L. Romanchuk, S. Iedynak, G. Prozar, M. and Kubaj G. (2017), "Special aspects of changes in physical readiness indicators of young men with different somatotypes between 15 and 17 years of age" *Physical Activity Review*, Vol. 5, pp. 172–179.

УДК 378: 37.091.12.011.3–051: 796

Володимир Омеляненко

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У статті обговорюються проблеми професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в контексті євроінтеграції та шляхи їх вирішення.

Проведено теоретичний аналіз, узагальнення і порівняння нормативно-правових документів та науково-методичної літератури з проблем професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури для сучасної орієнтованої на європейські стандарти загальноосвітньої школи.

Визначено основні проблеми професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в контексті євроінтеграції: недосконалість системи національної мобільності студентів, відсутність інтегрованих навчальних планів і програм підготовки молодшого бакалавра-бакалавра-магістра, значна подрібненість навчальних дисциплін, короткотривала педагогічна практика, відсутність матеріального стимулювання шкільних вчителів – керівників педагогічною практикою.

Ключові слова: професійна підготовка, вчитель фізичної культури, компетентнісний та інтеграційний підходи, євроінтеграція.

This article describes the main points and problems of future physical education teachers, their preparation and the ways to achieve it.

Theoretical analysis, generalization and comparison of normatively legal documents and scientifically methodical literature is conducted analyzing the problem occurring during professional process of education of physical training teacher.